

30 07 ВСТУП ДО ФІЛОСОФІЇ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	18 - Виробництво та технології
Спеціальність	186 Видавництво та поліграфія
Освітня програма	Технології друкованих і електронних видань
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити ЄКТС Загальна кількість: 60 год. Лекційних занять: 6 год. Практичних занять: 2 год. Самостійна робота студентів: 52 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР.
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Свідло Тетяна Миколаївна, доцент, к.філос.н., доцент кафедри філософії Семінарські заняття Сторожик Марина Іванівна, викладач кафедри філософії
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NjE4NzA1MjM3NTk5?cjc=ojhm3ri

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання В умовах трансформації системи суспільних відносин, реформування держави, актуалізується необхідність формування аналітичного і творчого мислення фахівця, здатного досліджувати, розкривати та пояснювати смисли явищ світу, його професії, соціального життя загалом, мислення, здатного порозуміти та визначитись зі світоглядними та ціннісними орієнтаціями сучасної цивілізації.

Навчальна дисципліна «Вступ до філософії» знайомить студентів із історією виникнення і розвитку філософської думки, основними філософськими проблемами, що допоможе визначити сенс та цінність людського життя, власне місце в сучасному інформаційному суспільстві, орієнтуватись у соціальних та політичних процесах, сформувати уявлення про наукову картину світу, зрозуміти механізми становлення і розвитку людської свідомості, набути та розвинути комунікативні навички.

Виклики сьогодення вимагають нової ініціативної, творчої людини, а філософія формує здатність критично мислити, креативно вирішувати складні завдання, закладає вміння відстоювати власну думку, самостійно приймати обґрунтовані та виважені рішення, бути самодостатньою, цілісною особистістю.

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні здатності розв'язувати складні

спеціалізовані задачі та практичні проблеми в різних сферах суспільної діяльності, в тому числі у фаховій практичній діяльності, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування загальнофілософської методології, розвиток критичного мислення та формування наукового світогляду як теоретичного (систематизованого) відношення суб'єкта до суцього з позицій належного (необхідного).

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності видавництва та поліграфії або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів технічних, природничих, гуманітарних, соціальних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 04 - Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 07 - Здатність працювати автономно.

ЗК 08 - Здатність працювати в команді.

ЗК 10 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 4. Організувати свою діяльність для роботи автономно та в команді.

ПРН 5. Застосовувати ефективні форми професійної та міжособистісної комунікації в колективі для виконання завдань у професійній діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для того щоб розпочати вивчати дисципліну «Вступ до філософії» достатньо мати природничо-наукові знання в межах програми середньої школи; знання та розуміння суспільних проблем, які визначали характер основних етапів всесвітньої історії; бути ознайомленим з творами світової та вітчизняної художньої літератури.

Освітній компонент «Вступ до філософії» має міждисциплінарний характер та інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших освітніх і наукових галузей. Йй безпосередньо передує дисципліни з блоку історичних навчальних дисциплін, одночасно з нею вивчається дисципліна з блоку психологічних навчальних дисциплін та в подальшому вивчається дисципліна з циклу правових навчальних дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Сутність та предмет філософії. Основні напрями, школи, течії в історії філософської думки.

Тема 1.1. Філософія як теоретична основа свідомості, наукового пізнання та світогляду.

Тема 1.2. Класична філософія: від Античності до Нового часу.

Тема 1.3. Класична філософія: напрями, школи, представники.

Тема 1.4. Некласична філософія: напрями, школи, представники.

Розділ 2. Ключові філософські проблеми.

Тема 2.1. Філософський зміст проблеми буття.

Тема 2.2. Специфіка людського буття.

Тема 2.3. Філософське поняття свідомості.

Тема 2.4. Філософські основи пізнання.

Тема 2.5. Філософське осмислення соціального буття.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Наведено рекомендовані навчальні матеріали та ресурси для засвоєння матеріалу, розгляданого на лекційних заняттях та практичних заняттях.

Базовий

1. Вступ до філософії : конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за всіма освітніми програмами всіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Новіков Б. В., Богачев Р. М., Муратова І. А., Бабіна С. І., Костроміна Г. М., Пенюк В. Б., Руденко Т. П., Самарський А. Ю. – Електронні текстові дані (1 файл: 316 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 114 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48432>
2. Вступ до філософії. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за всіма освітніми програмами всіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Б. В. Новіков, Р. М. Богачев, С. І. Бабіна, В. М. Зуєв, Г. М. Костроміна, Т. М. Свідло, М. І. Сторожик. – Електронні текстові дані (1 файл: 937,49 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 84 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47940>
3. Вступ до філософії. Методичні рекомендації для підготовки з дисципліни для заочної форми навчання [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за всіма спеціальностями та всіма освітніми програмами заочної форми навчання / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: : Зуєв В. М., Коваль О. А., Костроміна Г. М., Потіщук О. О., Руденко Т. П., Свідло Т. М., Фесенко А. М., Анацька Н. В., Бабіна С. І., Самарський А. Ю., Дранник В. А., Пенюк В. Б., Процько С. О., Сторожик М. І., Франко Н. О. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,97 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 139 с. – Назва з екрана. URI <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/66695>
4. Вступ до філософії. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за всіма спеціальностями та всіма освітніми програмами / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Новіков Б. В., Богачев Р. М., Костроміна Г. М., Потіщук О. О., Руденко Т. П., Свідло Т. М., Щириця Т. В., Бабіна С. І., Анацька Н. В., Денисенко Н. В., Дранник В. А., Сторожик М. І., Франко Н. О. – Електронні текстові дані (1 файл: 527 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 101 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/57282>

Додатковий

1. Громов В.Є. Історія філософії в питаннях та відповідях: навчальний посібник / В.Є. Громов, Н.Ю. Тарасова Дніпропетровськ: НГУ, 2016. - 165 с.
2. Дулуман Є.К. Філософія: курс лекцій/ Є.К. Дулуман, Н.В. Анацька. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 236 с.
3. Історія філософії. У 2-х томах: підручник для студ. Вищих навч. Закладів. Т.1, Т. 2 / В.І. Ярошовець та ін.; за ред. В.І. Ярошовця. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 536 с.
4. Петрушенко В. Л. Філософія: Підручник. – Львів: «Магнолія 2006», 2017. – 504 с.
5. Сторіжко Л.В. Історія філософії: навч. посіб. / Л.В. Сторіжко. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського. – К.: Фенікс, 2012. – 156 с.
6. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. — 2-ге вид., стер. — К.: Знання, 2012. — 621 с.
7. Гринів О.І. Нариси з історії філософії / Олег Гринів. – Львів: Світ, 2018. – 430 с.
8. Філософія: навч. пос. / Л.В. Губерський [та ін.]; за ред. І.Ф. Надольного. – 7-ме вид., стереотип. – Київ : Вікар, 2010. – 455 с.

9. Філософський енциклопедичний словник / Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України; голов. ред. В. І. Шинкарук. – К.: Абрис, 2002. – 742 с.

Інтернет-ресурси

1. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: навчальний посібник / О. М. Губар – К.: ЦУЛ, 2007. – 416 с. / [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: <https://textbook.com.ua/filosofiya/1473453659>
2. Данильян О. Г. Філософія: підручник / О. Г. Данильян, В. М. Тараненко. - 2-ге вид., допов. і переробл. - Х.: Право, 2012. – 312 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: https://pidruchniki.com/1259060537588/filosofiya/ontologiya_gnoseologiya_sotsialna_filosofiya#72
3. Лузан А.О. Вступ до філософії / [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: <https://textbook.com.ua/filosofiya/1473453638>
4. Петрушенко В.Л. Філософія / [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: http://pidruchniki.ws/1584072039277/filosofiya/filosofiya_-_petrushenko_vl
5. Подольська Є. А. Філософія: підручник / Є. А. Подольська. – К.: Фірма «Інкос», ЦУЛ, 2006. – 704 с. / [Електронний ресурс] / Режим доступу до джерела: <https://studfile.net/preview/2612334/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вирішення конкретних навчальних завдань у ОК «Вступ до філософії» використовуються наступні методи навчання:

на лекціях:

- словесні – розповідь, пояснення, коментування, бесіда, дискусія, диспут, дебати;
- наочні – ілюстрування, демонстрування;
- практичні – аналіз ситуацій, наведення прикладів з життя/професійної діяльності.

на семінарських заняттях:

- словесні – робота з підручником/посібником/допоміжною літературою (реферування, огляд, цитування), підготовка доповідей, пояснення, коментування, бесіда, дискусія;
- наочні – ілюстрування, демонстрування;
- практичні – аналіз ситуацій, конспектування, наведення прикладів з життя/професійної діяльності, написання есе.

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції, перелік основних питань та рекомендована література
	Розділ 1. Предмет філософії. Основні напрями, школи, течії в історії філософської думки
1	<p>Лекція 1. Сутність та предмет філософії. Філософія як теоретична основа свідомості, наукового пізнання та світогляду</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика філософії як теоретичної свідомості і системи знань. Історична зміна предмета філософії. Функції філософії. 2. Класична філософія: напрями, школи, представники. 3. Некласична філософія: напрями, школи, представники. <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1-4. Інтернет-ресурси: 1-5.</p>

	Розділ 2. Ключові філософські проблеми
--	---

2	<p style="text-align: center;">Лекція 2. Філософський зміст проблеми буття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історико-філософські концепції онтології. 2. Основні форми і модуси буття. 3. Специфіка людського буття. 4. Філософські основи пізнання. <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1-4. Інтернет-ресурси: 1-5.</p>
3	<p style="text-align: center;">Лекція 3. Філософське осмислення соціального буття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості буття соціального. Проблема побудови теоретичної моделі суспільства. Суспільство як система. 2. Форми організації суспільного буття. Матеріальна та духовна сфери життя суспільства. 3. Поняття соціальної структури суспільства. 4. Поняття інформаційного суспільства. 5. Єдність та розмаїття всесвітньої історії. Лінійна та нелінійна модель історичного часу. 6. Філософія глобальних проблем. <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1-4. Інтернет-ресурси: 1-5.</p>

Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять мають сприяти засвоєнню теоретичного матеріалу з курсу «Вступ до філософії», набуттю навичок застосування основних принципів, методів та форм пізнавального процесу у професійній (науково-дослідницькій) діяльності. Основні завдання циклу семінарських занять полягають у тому, аби студенти оволоділи практикою ведення дискусійного обговорення теоретичних питань і проблем, набули навички публічних виступів.

№ з/п	Назва теми семінару, перелік основних питань, теми доповідей та рекомендована література
1.	<p style="text-align: center;">Семінар 1. Філософське поняття свідомості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема походження та сутність свідомості. 2. Відображення та його форми. 3. Структура, форми та рівні свідомості. 4. Соціальна природа свідомості. Свідомість і праця. Свідомість і мова. 5. Суспільна свідомість та її форми. 6. Свідомість та самосвідомість. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Онтологічні виміри духу. Співвідношення понять дух, душа, духовність. 2. Проблема ідеального. 3. Свідомість і мова. 4. Штучний інтелект. <p>Список рекомендованих джерел: Базовий: 1-4. Інтернет-ресурси: 1-5. Першоджерела: Декарт Р. Пристрасті душі; Юнг К.-Г. Архетипи та колективне несвідоме; Юркевич П.Д. З науки про людський дух; Винер Н. Кибернетика, или управление и связь в животном и машине або Голова; Маркузе Г. Одномірна людина;</p>

Сковорода Г. Дружня розмова про душевний світ; Сковорода Г. Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті; Фромм Е. Втеча від свободи; Хайдеггер М. Питання про техніку; Кедровський О. І. Методологічні проблеми розвитку математичного пізнання або Методи побудови теоретичних систем знання: Діалог філософії і математики

Модульна контрольна робота

Метою модульної контрольної роботи є закріплення та перевірка теоретичних знань з дисципліни, набуття студентами практичних навичок щодо організації підготовки матеріалів до використання у виробництві. Модульна контрольна робота (МКР) виконується після вивчення всього курсу на останньому практичному занятті.

З дисципліни «Вступ до філософії» передбачена навчальним планом **МКР**.

Перелік питань до МКР – ч.1:

1. Предмет філософії. Філософія як теоретична свідомість та теоретична основа світоглядного знання.
2. Філософія та світогляд.
3. Загальне та відмінне у філософії та інших історичних типах світогляду: філософія та міф.
4. Загальне та відмінне у філософії та інших історичних типах світогляду: філософія та релігія.
5. Історична зміна предмета філософії.
6. Характеристика основних розділів філософського знання.
7. Філософія як основа наукового пізнання і джерело розвитку наук.
8. Місце та функції філософії в культурі.
9. Основне питання філософії та його роль у визначенні філософських напрямів. Дві сторони основного питання філософії (онтологічна і гносеологічна).
10. Матеріалізм та ідеалізм як протилежні способи вирішення основного питання філософії: лінія Демокрита і лінія Платона в історії пізнання.
11. Види матеріалізму: стихійний натурфілософський, природничо-науковий, метафізичний, діалектичний або історичний.
12. Види ідеалізму: об'єктивний, суб'єктивний.
13. Монізм, дуалізм та плюралізм як типи онтології.
14. Філософський монізм як принцип побудови системи знань на прикладі монізму Б. Спінози у вченні про субстанцію.
15. Філософський дуалізм як принцип побудови системи знань на прикладі дуалізму Р. Декарта у вченні про субстанцію.
16. Монізм – вчення про буття у Середньовічній філософії (Августин Арелій, Фома Аквінський)
17. Агностицизм в античній філософії.
18. Агностицизм у вченні Д. Юма.
19. Агностицизм у вченні І. Канта.
20. Діалектика меж і можливостей людського пізнання у вченні І. Канта.
21. Діалектика Й.Г. Фіхте.
22. Принципи діалектичного розвитку у вченні В.Ф. Шеллінга.
23. Ідеалістична діалектика Г.В.Ф. Гегеля
24. Характеристика основних законів діалектики.
25. Особливості матеріалістичної діалектики К. Маркса та Ф. Енгельса.

Перелік питань до МКР – ч. 2:

1. Кінець класичної філософії і умови появи некласичної. Особливості некласичної філософії на відміну від класичної.
2. Позитивізм як сцієнтичний напрям некласичної філософії (О. Конт, Г. Спенсер, Дж. С. Мілль);
3. Філософія мови (Л. Вітгенштейн, О. Потєбня);
4. Волюнтаризм (ірраціоналістичні вчення про світову волю А. Шопенгауера, волю до влади Ф. Ніцше);

5. Філософія життя (В. Дільтей, А. Бергсон).
6. Екзистенціалізм (С. К'єркегор, М. Гайдеггер, К. Ясперс, Г.-О. Марсель, А. Камю, Ж.-П. Сартр)
7. Фрейдизм і психоаналіз (З. Фройд, К. Г. Юнг, Е. Фромм)
8. Феноменологія (Е. Гуссерль)
9. Герменевтика (Х. Г. Гадамер, П. Рікер)
10. Антропологія як напрямок некласичної філософії (М. Шелер, Г. Плеснер, А. Гелен).
11. Розуміння буття на різних етапах розвитку філософії.
12. Типи онтології (матеріалізм, ідеалізм, монізм, дуалізм, плюралізм, пантеїзм, реалізм).
13. Основні форми і модуси буття.
14. Рух, простір, час як категоріальні визначення буття.
15. Соціальний та культурно-історичний час та простір.
16. Концепції людини в історії філософії: загальна характеристика.
17. Проблема людини в античній філософії.
18. Проблема людини у середньовічній філософії та філософії доби Відродження.
19. Проблема людини у філософії Нового часу.
20. Проблема людини у некласичній філософії.
21. Сутність та природа людини.
22. Людина як особистість та типи особистості.
23. Категорії людського існування (осмислення сенсу життя, смерті та безсмертя людини).
24. Пізнання як предмет філософського дослідження.
25. Основні складові пізнавальної діяльності: суб'єкт, об'єкт, мета, ціль, засоби, результат. Рівні та форми пізнання.
26. Поняття методу та методології пізнання. Класифікація пізнавальних методів.
27. Теорія як найрозвинутіша форма наукового пізнання. Поняття закону.
28. Вчення про істину, її основні характеристики. Теорії істини.
29. Особливості буття соціального. Проблема побудови теоретичної моделі суспільства. Суспільство як система.
30. Форми організації суспільного буття. Матеріальне та духовне виробництво.
31. Поняття соціальної структури суспільства.
32. Поняття інформаційного суспільства.
33. Єдність та розмаїття всесвітньої історії. Лінійна та нелінійна модель історичного часу.
34. Філософія глобальних проблем.

6. Самостійна робота студента

Для ефективного засвоєння матеріалу студенти виконують такі види самостійної роботи: підготовка до аудиторних занять (з аналізом лекційного матеріалу); підготовка до практичних робіт; підготовка до виконання МКР, підготовка до заліку.

Всього 52 год СРС з них:

- 24 год – підготовка до лекційних занять;
- 28 год – підготовка до виконання практичних робіт;
- 4 год – на підготовку до МКР;
- 6 год – на підготовку до заліку.

Політика та контроль

Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять (для синхронного режиму)

Відвідування лекцій та практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання практичних робіт та тематичних завдань.

При використанні чужих робіт і завдань, як своїх (плагіат), роботи студенту не зараховуються. Студенту можуть бути нараховані заохочувальні бали (до 10 балів) за оригінальний підхід та використання нестандартних прийомів при виконанні практичних робіт, виконанні робіт підвищеної складності.

Практичні роботи мають бути не лише виконані, а й захищені, шляхом відповіді на поставлені викладачем запитання щодо етапів виконання робіт, теоретичного матеріалу тощо. Всі практичні роботи мають бути виконані та захищені до семестрового контролю.

Усі перескладання здійснюються відповідно до «Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

1. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання результатів навчання виконується згідно «Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/37>)

Поточний контроль: відбувається шляхом виконання та захисту практичних робіт. Результати поточного контролю регулярно заносяться викладачем у модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр, як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Результати календарного контролю заносяться у модуль «Календарний контроль» Електронного кампусу.

Модульна контрольна робота: виконується на останньому тижні.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: виконання та захист всіх практичних робіт.

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, які він отримує за:

- виконання практичних робіт (ПР)/ робота на семінарських заняттях;
- виконання МКР.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на семінарських заняттях	72	9	8	72
2	МКР (4 год.) (МКР може складатися з двох частин по 1 год. кожна)	28	28 (14 x 2)	1 (2)	28
Всього					

Система рейтингових балів та критерії оцінювання

1. Робота на семінарських заняттях:

Ваговий бал – **9**. Максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює 9 балів × 8 видів робіт = 72 бали.

До видів робіт відносяться: відповіді на семінарах, участь у обговоренні питань семінарів; опрацювання першоджерел.

Рівні оцінювання:

1. Читання чи передрукування готового чужого тексту за умови, що він відповідає темі заняття — 1-2 бали.
2. Читання тексту, скопійованого з двох чи трьох різних джерел — 3-4 бали.
3. Вільне, але не критичне переказування тексту підручника чи інших джерел з заданої теми — 5-6 балів.
4. Вміння грамотно сформулювати проблему, порівняти різні точки зору на її вирішення та здійснити спробу синтезу цих точок зору і формування власної позиції з цього питання — 7-9 балів.

2. Виконання модульної контрольної роботи:

Ваговий бал - **14**. Загальна кількість балів 28 (може бути дві частини МКР)

Модульний контроль (максимальна кількість балів за одну частину МКР складає 14):

14 балів – «відмінно», – повна, чітка, викладена в певній логічній послідовності відповідь на поставлені питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення студентом власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні; студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу.

12-13 балів – «добре», не зовсім повна або не достатньо чітка відповідь на всі поставлені питання, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення студента з матеріалом лекцій та підручника; незначні неточності у відповідях.

10-11 балів – «задовільно», відсутність відповіді на певні питання, або неправильна відповідь на них, що свідчить про поверхове ознайомлення студента з навчальним матеріалом або значні похибки у відповідях.

0-9 балів – «незадовільно», тобто незасвоєння окремих тем.

Заохочувальні бали передбачені за виконання творчих робіт з дисципліни (наприклад, участь у факультетських, інститутських олімпіадах з філософії, участь у конкурсах студентських наукових робіт, участь у наукових конференціях).

Штрафні бали не передбачені.

Результати контрольних заходів доступні до ознайомлення авторизованим користувачам в їх особистих кабінетах автоматизованої інформаційної системи «Електронний кампус».

Семестровий контроль: ЗАЛІК

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами роботи в семестрі, якщо має підсумковий рейтинг за семестр не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умови допуску до заліку: рейтинг ≥ 36 б.

Не виконані умови допуску → Не допущено.

< 60 балів → залікова к/р +співбесіда.

≥ 60 балів = оцінка (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно).

Оцінка може бути підвищена за бажанням за рахунок виконання залікової к/р.

Принцип визначення підсумкової оцінки. Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку і мають рейтингову оцінку 60 та більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи (письмова). Якщо оцінка, отримана за залікову контрольну роботу менша ніж за рейтингом, попередній рейтинг здобувача скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи.

Залікова контрольна робота складається з 4 питань. Ваговий бал 1 питання 25 балів.

25-23 балів – повна, чітка, викладена в певній логічній послідовності відповідь на поставлене питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення студентом власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні;

студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу.

22-18 балів – не зовсім повна або не достатньо чітка відповідь на всі поставлені питання, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення студента з матеріалом лекцій та підручника; незначні неточності у відповідях.

17-11 балів – поверхове ознайомлення студента з навчальним матеріалом або значні похибки у відповідях.

0-9 балів – незасвоєння тем.

Максимальна сума балів складає **100**.

Сума балів переводиться у систему оцінювання згідно з таблицею.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів після ознайомлення з результатом, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

2. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти регулюється «Положенням про визнання в КПІ ім. І. Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті» (<https://osvita.kpi.ua/node/179>), згідно з яким визнання результатів навчання проводиться, як правило, до початку семестру. Освітній компонент може бути зарахований частково або повністю за результатами подання документів (сертифікатів) про проходження професійних курсів/тренінгів, онлайн освіти тощо за тематикою освітнього компонента.

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль, подано у Додатку А

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено Свідло Тетяна Миколаївна, доцент, к.філос.н., доцент кафедри філософії

Ухвалено на засіданні кафедри (протокол № 26 від 18.06.2024 р.).

Погоджено Методичною радою НН Видавничо-поліграфічного інституту (протокол № 5 від 24.06.2024 р.).

Орієнтовний перелік питань на залік

1. Поясніть онтологічні та світоглядні передумови виникнення філософії.
2. Розкрийте взаємозв'язок філософії та науки (на прикладі вашої спеціальності).
3. Поясніть способи та форми буття філософії.
4. Що таке філософія? Предмет, структура та роль у формуванні Європейської культури.
5. Поясніть сутність, структуру та історичні типи світогляду.
6. Розкрийте взаємозв'язок філософії та світогляду.
7. Порівняйте західну та східну моделі (парадигми) філософії.
8. Проаналізуйте космоцентризм античної філософії, коло її основних проблем.
9. Поясніть переорієнтацію античного філософування від проблем космосу до людини та етичний раціоналізм Сократа.
10. Проаналізуйте вчення Платона про ідеї, його етичні та політичні погляди.
11. Сутність теорії держави у Платона та Аристотеля.
12. Розкрийте сутність вчення Аристотеля про причини та початки буття та пізнання.
13. Розкрийте актуальність етичної проблематики в філософії епохи еллінізму.
14. Поясніть теоцентризм філософії Середньовіччя.
15. Концепція нової науки та наукового методу в філософії Ф. Бекона та Р. Декарта.
16. Поясніть сутність емпірично-індуктивної методології Ф. Бекона.

17. Поясніть значення правил мислення та раціоналістичної методології Р. Декарта у науковому пізнанні.
18. Назвіть та прокоментуйте основні ідеї філософії Б. Спінози.
19. Розкрийте основні положення вчення Г. Ляйбніца про монади.
20. Сформулюйте новий соціальний ідеал у філософії Просвітництва.
21. Проаналізуйте основні філософські ідеї І. Канта, дайте визначення категоричного імперативу.
22. Розкрийте сутність об'єктивного ідеалізму Г. Гегеля на прикладі створеної ним системи.
23. Проаналізуйте діалектичний метод Г. Гегеля.
24. Розкрийте сутність антропологічного матеріалізму Л. Фюєрбаха.
25. Поясніть сутність матеріалістичного розуміння історії в філософії К. Маркса.
26. Поясніть особливості некласичної філософії на відміну від класичної.
27. Проаналізуйте основні положення позитивізму та його розвиток у ХХ ст.
28. Поясніть філософію Ф. Ніцше як метафізику волі та переоцінку цінностей.
29. Розкрийте зміст проблеми несвідомого в психоаналітичній антропології З. Фрейда.
30. Визначте місце концепції людини у філософії Е. Фрома.
31. Поясніть феноменологію як нову методологію дослідження свідомості у ХХ ст.
32. Охарактеризуйте екзистенціалізм Ж.П. Сартра.
33. Розкрийте особливості концепції абсурду в філософії А. Камю.
34. Охарактеризуйте позитивізм та його історичні форми.
35. Розкрийте сутність проблеми людини в філософських розмислах Г. Сковороди.
36. Назвіть основні положення філософського вчення про буття та основні форми буття.
37. Охарактеризуйте філософські та природничо-наукові концепції простору і часу.
38. Розкрийте сутність категорії руху як способу існування реальності. Проаналізуйте проблему свідомості в історії філософії.
39. Проаналізуйте властивості та структуру свідомості.
40. Розкрийте взаємозв'язок свідомості та мови.
41. Охарактеризуйте структуру та сутність суспільної свідомості.
42. Поясніть взаємозв'язок чуттєвого та раціонального в пізнанні.
43. Порівняйте форми чуттєвого та логічного пізнання. Розкрийте їх роль у науковому пізнанні.
44. Дайте типологію та розкрийте сутність методів наукового пізнання.
45. Розкрийте сутність основних методів метрології та її місце серед інших фундаментальних та прикладних наук.
46. Охарактеризуйте сутність філософського вчення про істину.
47. Поясніть характеристики та критерії істини.

48. Проаналізуйте філософські проблеми антропогенезу.
49. Проаналізуйте ознаки людського в людині.
50. Охарактеризуйте біологічне та соціальне в людині.
51. Сформулюйте глобальні проблеми сучасності. Дайте їх аналіз.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Ухвалено на засіданні кафедри філософії (протокол № 26 від 18 червня 2024 р.).

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 8 від 20 червня 2024 р.).